F'GĦELUQ IL-75 SENA MILL-MIĠJA TAD-DRIEGĦ TA' SAN FRANĠISK SAVERJU F'GĦAWDEX

Ġrajja li nkitbet b'ittri tad-deheb fl-istorja tal-Knisja f'Għawdex hija dik tal-Ħadd 2 ta' Ġunju 1924 meta f'Għawdex inġabet ir-Relikwija Insinji tad-Driegħ ta' San Franġisk Saverju, l-Appostlu Ġiżwita ta' l-Indja. Qabel ma' ngħaddu biex nitkellmu dwar din il-ġrajja tajjeb li naghtu tagħrif dwar dan il-qaddis, ġieħ u glorja tal-Kumpanija ta' Ġesù imwaqqfa minn Sant Injazju ta' Loyola fl-1540

*Kitba tal-***Kan. Dun Nikol Vella Apap**

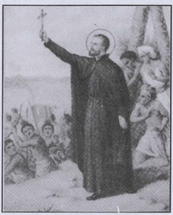

IL-ĦAJJA TA' SAN FRANĠISK SAVERJU

San Franġisk Saverju kien iben don Juan de Jasu, duttur fl-Universita' ta' Bologna u president tal-Kunsill Rjali, u Maria Azpilcueta, bint familja nobbli. Huwa twieled fis-7 ta' April 1506 u f'Settembru 1525 ghadda biex jistudja fl-Universita' ta' Pariġi.Tnejn mill-kumpanji tiegħu kienu l-beatu Pietru Favre u Sant' Injazju minn Loyola il-futur fundatur tal-Kumpanija ta' Ġesù. Ma' dawn it-tnejn u erba' oħra huma għamlu vot li jmorrui l-Art Imqaddsa, u jqaddsu lil ħajjithom għall-ħajja apostolika fil-faqar u fis-safa'. F'Settembru tas-sena 1534 taħt il-ħarsien ta' Sant' Injazju għamel l-eżerċizzi spititwali meta ddeċieda li jinghaqad għal dejjem f'imħabba għal Alla u għall-bnedmin.

Ħa l-Ordinazzjoni Saċerdotali fl-24 ta' Ġunju 1537. F'dak iż-żmien ir-Re tal-Portugall, Ġwanni III talab lil Sant' Injazju minn Loyola, missjunarji għall-Indja. San Franġisk telaq ma' qassis ieħor għal din il-missjoni fil-15 ta' Marzu 1540, u wasal Lisbona f'Ġunju mnejn telaq bħala Legat tal-Papa lejn l-Indja fis-7 ta' April 1541.

Dan il-qaddis għadda mhux biss fl-Indja, imma wkoll fil-Ġappun (1548-1551) u fiċ-Ċina (1552) ixerred il-kelma tal-Vanġelu ta' Kristu fost dawn in-nies. F'dawn l-artijiet kbar San Franġisk għallem, qarar, ippriedka u għammed. Għallem liż-żgħar, lill-ilsiera u wkoll lil-lebbrużi.

San Franġisk Saverju miet bejn it-2 u it-3 ta' Diċembru 1552 assistit minn ~iniż nisrani jismu Antonju fejn sena qabel kiteb minn xhiex kien għadda dan il-qaddis.Biex ġismu jintemm tefgħulu l-ġir, imma xhur wara sabuh mhux imħassar u ħaduh ġewwa Goa, fejn wasal fil-Ġimgħa Imqaddsa tas-sena 1554. Id-"Driegħ" tal-lemin tiegħu li fuqu sejrin niktbu li bih dan il-qaddis għammed tletin elf infidil ġie mehud Ruma fis-sena 1616 fejn huwa meqjum fil-knisja famuża "Ta' Ġesù".

IL-WASLA TAD-DRIEGĦ TA' SAN FRANĠISK SAVERJU F'GĦAWDEX

L-Imġarr, il-post fejn kellha tasal din ir-Relikwija Insinji kien mimli bin-nies. Nies minn Nadur, mill-Qala u Għajnsielem. Tir ta' masklu fis-6.30am għamel sinjal li din ir-Relikwija kienet qorbot lejn Għawdex.Ma' dan is-sinjal beda d-daqq tal-qniepen, it-tisfir tal-vapur u t-tixjir ta' l-imkatar. Id-dgħajjes tax-Xatt kienu mżejna b'damask u bnadar tal-Papa u ta' Malta. Hekk kif ir-Relikwija waslet l-Imġarr magħha kien hemm il-Patrijiet Ġiżwiti Furci, Robinson u Mejlak, flimkien ma' l-Isqof t'Għawdex u l-Kummisarju Tonna. Fost iċ-ċapċip u l-għajjat ta' Evviva l-Appostlu ta' l-Indja, ir-Relikwija tad-Driegħ ta' San Franġisk niżlet l-art fost il-kant tat-tfal ta' l-iskejjel tal-Gvern li kantaw l-innu "Iste Confessor Domini Colentes". Taħt il-veranda tax-Xatt kien hemm il-morda li kienu minn ta' l-ewwel li biesu din ir-Relikwija Insinji.

Fi triqtha lejn ir-Rabat din ir-Relikwija Insinji għaddiet minn fuq il-weraq tar-rand li kienu jiksu l-art kollha. Id-Driegħ ta' San Franġisk għadda minn Triq San Bartilmew fix-Xewkija u fil-misraħ tal-Knisja saret turija ta' ferħ u ta' qima minn nies ta' dan ir-raħal. Ir-raħal kien imżejjen bit-trufej, bnadar u rand. L-Isqof Mons Gann. Marija Camilleri, Agostinjan, ta l-Barka bir-Relikwija fil-misraħ tal-knisja.

F'Corso Fortunato Mizzi (sa ftit iluTriq it-Tiġrija w illum Triq ir-Repubblika) kien hemm jistennew il-fratelli ta' l-irħula kollha, patrijiet, qassisin, Kanoniċi, Kappillani u Arċiprieti, Seminaristi u l-kleru tal-Belt Victoria u l-Kapitlu tal-Katidral li wara ffurmaw purċissjoni sal-Knisja Katidrali.

Quddiem id-dar tas-Sur Ettore Tabone (illum l-Każin tal-Banda Leone) twaqqfet kappella proviżorja mżejjna għall-okkażjoni. Mill-Gran Kastell beda jinstema' l-isparar tal-maskli u murtali. Minn fuq l-artal l-Isqof ta l-Benedizzjoni lil dak il-poplu li honoq din it-triq. Hemm kif il-purċissjoni daħlet fil-Katidral, fit-8.30am tat-2 ta' Ġunju 1924, Mons Alfons Marija Hili għamel priedka ta' l-okkażjoni.

IL-FUNZJONI FIL-KATIDRAL

Wara l-indirizz ta' Mons Hili, tkanta l-innu "Iste Confessor", l-Antifona u "Te Deum". Wara sar il-bews tar-relikwija minn dawk kollha miġbura fil-knisja u sahansitra mill-morda li kien hem fis-sagrestija. Fl-10.30am ir-Relikwija niżżluha mill-Katidral u ħaduha għand xi morda u wara fil-Konservatorju ta' l-Isqof.

Wara nofs in-nhar, fit-3.00pm, saret purċissjoni oħra ġewwa r-Rabat u r-Relikwija ta' San Franġisk Saverju waqfet fejn il-bieb prinċipali tal-Knisja Parrokkjali ta' San Ġorġ, f'misraħ Savina fejn il-Knisja u f'misraħ it-Tomba fejn Santu Wistin. Meta r-Relikwija waslet pjazza San Franġisk daħħluha wkoll fl-Isptar Victoria u wara għand is-sorijiet Franġiskani ta' Triq Palma. Minn dan il-post inghatat il-Barka lin-nies kollha.

Il-Purċissjoni wara kompliet lejn il-Kappella Proviżorja li ssemmiet iktar 'l quddiem u hemm inghatat il-barka biex wara titkompla t-triq lejn l-Imġarr. L-Isqof u l-Kumitat niżlu lejn l-Imġarr fejn inghatat l-aħħar Barka b'din ir-Relikwija qabel ma ħaduha fuq il-vapur "Golly" li telaq lejn Malta fis-6.30pm.

Din il-ġrajja ħalliet eku kbir fost il-poplu tal-gżira Għawdxija u ħafna min dawk li twieldu f'dak iż-żmien inghataw l-isem Franġisku Saverju : l-Appostlu l-Kbir ta' l-Indja.

Bibbljografija:

1.Bibliotecha Sactorum.Vol.V.pp.1227,1228.

2.Patri Albert Busuttil S.J. Il-Ħajja tal-qaddisin.Vol.IV pp141/143

4."Malta". Ieri-Lunedi 2 Giugno 1924

5.Kan Dun Nikol vella Apap. "Ġrajjiet mill-Imgħoddi". Ms.pp.67-72